CAP. V.

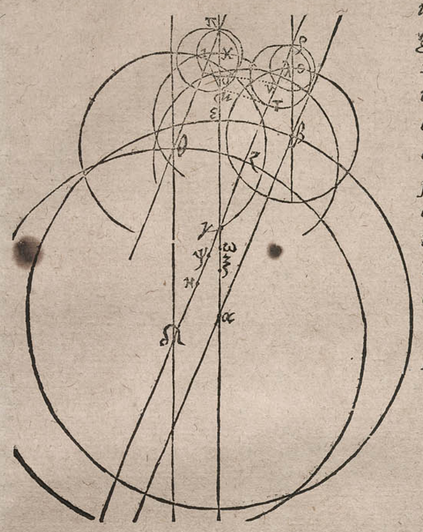

in epicyclio λ ϱ proximè ζ in τ. Igitur per hypotheſin ex ♂ incidit Planeta in τ μ, per hypotheſin vero ex α incidit in ν υ · ubi vides, quod puncta μ. υ. item τ. ν. parum differant, illa ex ♂ hæc ex α inſpecta, quando Planeta circa apſidas verſatur. At verſus longitudines medias hæc puncta tantum a ſe invicem diſſidebunt, quantum in priori ſchemate υ & φ diſſident, eruntque omnia quam proximè æqualia & demonſtrationes omnino eædem. Continuatis enim ϑ ι, ε κ, ad concurſum π, & ζ λ, β ο, ad concurſum in ϱ, erunt ϑ π ε, ζ ϱ β, triangula æqualia ubique triangulo ♂ γ α, & latera lateribus parallela.

AT QVIA demonſtrationes hæ per ſe ſatis erunt perplexæ, neque conſultum, ut coacervatione epicyclorum & epicycliorum Copernicanorum ſeu Braheanorum magis involvantur, ideo in ſequentibus & hanc formam Copernicanam ſeu Tychonicam primæ inæqualitati tributam valere jubebimus. nam ipſa ſecundæ inæqualitatis ratio hypotheſium trigemina ubique futura abunde ſatis nobis exhibebit negotiorum.

QVICQVID autem per Ptolemaicum æquantem cum eccentrico demonſtraverimus, jam ſtatim poſtulo, ut pro demonſtratis in hoc quoque Copernicano ſeu Braheano concentrico cum duobus epicyclis vel eccentrepicyclo accipiatur. nam perexigua inventa eſt differentia ſupra cap. IV.

CAPVT VI.

De æquipollentia hypotheſium Ptolemæi, Copernici, & Brahei, quibus inæqualitatem Planetarum ſecundam demonſtrarunt, & quid ſingulæ a ſeipſis differant, quando ad apparentem & quando ad medium Solis motum accommodantur.

DICTVM

CAP. VI.

DICTVM EST hactenus de hypotheſibus primæ Planetarum inæqualitatis, quæ abſolvitur quoties Planeta ad idem ſignum zodiaci redit. Nunc transimus ad alteram inæqualitatem, quæ non in conſtanti aliquo & uno ſigno zodiaci ſed in conjunctione vel oppoſitione Solis cum Planeta abſolvitur. Hanc igitur vehementer mirati ſunt homines: cauſamque alius aliam attulit, qua fieret, ut Planeta junctus Soli redderetur velox directus altus & parvus, at e regione Solis retrogradus humilis & magnus, intermediis temporibus ſtationarius & mediocris.

LATINI authores vim ineſſe cenſuere Solis aſpectibus & radiis, qua Planetæ cæteri in rei veritate attraherentur. quorum ſententia numeris nequit demonſtrari, quare non eſt Aſtronomica: ſed nec veriſimilis, inventis veris cauſis: & manifeſte falſa, cum Saturnus incipiat retrocedere in quadrato Solis vel ultra, Jupiter in trino, Mars in biquintili vel ante ſesquadrum, inconſtanti intervallo omnes.

PTOLEMÆVS dixit, loco certo circuli Planetarii, qui ſufficit primæ inæqualitati, fixum eſſe non Planetam ipſum, ſed centrum epicycli Planetam in ſua circumferentia fixum vehentis, qui viciſſim vehatur a circulo illo Planetæ capitali: formam motus hanc eſſe, ut ſi centrum epicycli ſit cum Sole, Planeta quoque ſit in epicycli ſummo, moveaturq; cum Sole verſus plagam eandem, Sole a centro hujus epicycli recedente (velocior enim eſt illo) Planetam ſimul deſcendere in epicyclo: cum autem motus epicycli ſit velocior circa ſuum centrum quam motus centri circa terram, hinc fieri, ut cum Planeta partes epicycli inferiores peragrat centro epicycli verſante in oppoſito Solis, compoſitione motuum revera ſit retrogradus. Ita Ptolemæus ſententiam ſuam numeris & Geometriæ accommodavit, admirationem non ſuſtulit. Adhuc enim cauſſa quæritur, quæ omnes Planetarum epicyclos Soli connectat, ut ii ſemper in congreſſu centri ſui cum Sole periodum ſuam abſolvant.

COPERNICVS cum antiquiſſimis Pythagoreis & Ariſtarcho cumque iisdem una EGO negamus hanc ſecundam inæqualitatem in ipſo Planetæ motu proprio ineſſe ſed videri tantum, accidere vero annua gyratione telluris circa Solem immobilem. Itaque quemadmodum cap. I. motus diurnus a motibus Planetarum propriis fuit ſeparatus, ſic jam ſecunda Planetarum inæqualitas itidem a prima ſeparatur a Copernico & quidem eodem modo. Nam primum motum alii artifices adventitium quidem in Planetis agnoſcunt, ſed tamen creduntillum revera Planetis ineſſe & inferri ſic ut eodem & Planetæ vehantur. Copernicus neque ineſſe per ſe neque inferri concedit extrinſecus ſed affingi tantum illis per fallaciam viſus. dum enim terra volvatur ſuper axe ſuo ab occaſu in ortum, viſui noſtro videri mundum reliquum volvi ab ortu in occaſum. Eodem inquam modo Copernicus aſſerit Planetas non revera fieri ſtationarios & retrogrados ſed videri. terra enim alio inſuper & eo annuo